

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№ 18

Квітень 2023 р.

На які ліки потрібен рецепт – пояснює МОЗ

З квітня рецептурні препарати в аптеці можна отримати не лише за паперовим, а і за електронним рецептом.

Рецептурні ліки завжди відпускалися за призначенням лікаря. З квітня додається лише новий, більш зручний електронний інструмент – Е-рецепт.

Рецептурні ліки будуть відпускатися виключно за Е-рецептом?

Ні, на час воєнного стану ліки можна придбати як за паперовим, так і е-рецептом.

Рецептурними є близько 60% зареєстрованих в Україні лікарських засобів, саме на них потрібен рецепт лікаря. Решту ліків, які не потребують обов'язкового призначення лікарем, ви зможете, як і раніше, придбати в аптеці без спеціального рецепта.

Чи означає це, що для придбання всіх ліків потрібен рецепт?

Ні, МОЗ не розширює перелік рецептурних ліків та не робить всі лікарські засоби рецептурними. Тобто всі ті ліки, що й раніше підлягали відпуску за рецептом лікаря, з квітня можна буде отримати, скориставшись електронним рецептом.

Які ліки є рецептурними?

Рецептурні ліки – лікарські засоби, які підлягають відпуску виключно за призначенням лікаря та призначаються на спеціальних рецептурних бланках.

Цей перелік може включати зокрема:

- антибіотики;
- протисудомні засоби;
- гормональні препарати (у тому числі й протизаплідні);
- препарати для лікування артеріального тиску, серцевих хвороб;
- деякі антигельмінтні препарати;
- деякі антигістамінні засоби;
- кроворозріджуючі препарати;
- антидепресанти, нейролептики та релаксанти;
- стероїдні лікарські засоби;
- деякі ліки проти болю, кашлю, заспокійливими.

Якими б звичними та безпечними не здавалися ці ліки, їх застосування несе підвищений ризик. Неправильне вживання цих ліків може спричинити виникнення серйозних побічних ефектів, викликати залежність чи нести ризик зловживання.

Також до таких лікарських засобів відносять ліки, прийом яких передбачає регулярний моніторинг показників стану здоров'я пацієнта та корекцію плану лікування.

Саме тому призначати їх має тільки лікар. Адже лише медичний працівник може підібрати коректну діючу речовину, дозування та тривалість прийому ліків, які є безпечними та ефективними саме для вас, та запобігати можливим негативним наслідкам.

Як дізнатися, чи є конкретний лікарський засіб рецептурним?

Для цього достатньо перевірити інструкцію лікарського засобу. Інструкції всіх без винятку лікарських засобів містять вичерпну інформацію про медичне застосування лікарського засобу та його категорію (умови) відпуску.

Знайти інструкцію потрібного препарату ви можете, скориставшись сервісами онлайн-аптек, або ж сайтом Державного реєстру лікарських засобів України.

Для цього необхідно:

У пошуковому рядку ввести назву лікарського засобу або його міжнародну непатентовану назву (іншими словами – діючу речовину).

Відкрити реєстраційне посвідчення відповідного лікарського засобу (крайня ліва колонка в таблиці).

У профілі лікарського засобу знайти рядок «Умови відпуску».

Якщо в інструкції зазначено «За рецептом», для відпуску такого лікарського засобу в аптеці потрібен рецепт від лікаря.

Якщо у закладі немає світла, то не зможу отримати рецепт на ліки?

За відсутності світла лікар випише пацієнту паперовий рецепт.

Що робити, якщо я приймаю рецептурний лікарський препарат на регулярній основі?

Безумовною перевагою е-рецепта є те, що на відміну від паперового рецепта, вам не потрібно щоразу звертатися до лікаря на прийом для того, щоби отримати рецепт на ліки. Це можна буде зробити дистанційно.

Повторний електронний рецепт на ліки можна буде отримати **дистанційно**, якщо ваше лікування є тривалим, ви маєте хронічне захворювання або якщо вам потрібно продовжити курс лікування.

Для цього в системі обов'язково має бути зафіксований діагноз та перше призначення від вашого лікуючого лікаря. Так призначення ліків завжди будуть доступні у вашому смартфоні.

Саме тому важливо завчасно перевірити інструкцію лікарських засобів, які ви вживаєте, та у разі якщо вони рецептурні – подбати про отримання відповідного рецепта у свого лікуючого лікаря у квітні для того, щоби надалі зручно та безперешкодно придбати ліки в аптеці.

Волонтери не зможуть закуплять ліки для потреб воєнного часу?

Волонтери, благодійники, підрозділи ЗСУ та військові адміністрації зможуть заповувати рецептурні ліки для потреб воєнного часу оптово безпосередньо у дистриб'юторів і для цього не потрібен рецепт.

Запис до лікаря можливий на декілька днів наперед, тому неможливо буде отримати ліки вчасно?

При погіршенні самопочуття потрібно обов'язково звернутися до лікаря. У разі екстрених ситуацій також пацієнт може викликати бригаду швидкої медичної допомоги. Наприклад, пацієнтам із хронічними захворюваннями не потрібно

кожного разу йти на прийом до лікаря. Повторні рецепти на ліки пацієнт може отримати дистанційно.

Вимушені переселенці не зможуть отримати ліки, адже не мають доступу до свого сімейного лікаря?

Під час воєнного стану отримати Е-рецепт можна без декларації із сімейним лікарем. Також пацієнт може звернутися до будь-якого лікаря за місцем перебування.

Сімейні лікарі почнуть призначати лише дороговартісні ліки?

Е-рецепт містить лише діючу речовину. Тобто пацієнт сам приймає рішення щодо того, який купити препарат відповідно до наявності коштів. Ні лікар, ні фармацевт не мають впливати на вибір.

З квітня буде неможливим придбати ліки проти тиску, знеболюючі, для лікування серцево судинних захворювань, зокрема «корвалол»?

Особливо активно в соціальних мережах обговорюють питання: чи можна буде придбати в аптеці, як і раніше, «корвалол»? Пишуть, що бабусь, які особливо переймаються наслідками ворожих обстрілів, змусять йти на прийом до сімейного лікаря за рецептом. Насправді «корвалол» відпускається без рецепта, тому він залишається доступним у кожній аптеці без призначення лікаря. А на ті ліки, які підлягають відпуску за рецептом лікаря (це можна перевірити в інструкції до препарату), дійсно потрібен або електронний, або паперовий рецепт. Але це не нова норма, рецептурні ліки й раніше відпускалися за рішенням лікаря.

У звичайній аптеці не можна буде купити ліки для тварин?

Насправді додаткових змін щодо відпуску ліків для тварин не запроваджується. Як і раніше, ви зможете придбати лікарські засоби для тварин в аптеці за ветеринарним паперовим рецептом.

До кінця воєнного стану аптеки можуть продавати ліки без рецептів: кого це стосується?

На період дії воєнного стану буде діяти виняток на придбання рецептурних ліків в аптеках, які перебувають в місцях, де ведуться активні бойові дії. Такі аптеки в разі потреби можуть відпускати рецептурні ліки за винятком наркотичних препаратів, сильнодіючих та отруйних речовин без рецепта лікаря.

Одночасно, Постанова КМУ від 7 травня 2022 р. № 542 "Деякі питання провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) у період дії воєнного стану" дозволяє аптекам продавати рецептурні ліки без рецепта до завершення воєнного стану.

Так, Постановою визначено, що, **на період дії воєнного стану, відпуск рецептурних лікарських засобів** (крім лікарських засобів, які містять наркотичні засоби, психотропні речовини та виписуються на спеціальних рецептурних бланках за формою № 3, комбінованих лікарських засобів, що містять наркотичні засоби,

психотропні речовини чи прекурсори в кількості, що не перевищує їх гранично допустиму норму, отруйних та сильнодіючих лікарських засобів), які згідно з інструкцією для медичного застосування підлягають відпуску за рецептом, за кошти пацієнта та/або інших джерел, не заборонених законом, крім бюджетних коштів, **може здійснюватися без рецепта лікаря за умови надання пацієнтам працівниками аптек та їх структурних підрозділів під час відпуску таких лікарських засобів роз'яснення щодо необхідності їх застосування згідно із зазначеною інструкцією.**

Проте, згідно Постанови КМУ від 17 березня 2023 р. № 236 з 1 квітня 2023 року таке послаблення стосується лише територій, які включені Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України до переліку таких, де ведуться активні бойові дії, та переліку територій України, які тимчасово окуповані російською федерацією.

В Україні запрацює єдиний номер для надання екстреної допомоги

Внесено зміни до постанов КМУ від 28.10.2015 р. № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України» і від 14.11.2018 р. № 1024 «Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів» з метою приведення їх у відповідність до Законів України «Про систему екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112» та «Про державну реєстрацію геномної інформації людини».

Покладено на МВС України завдання щодо впровадження та забезпечення функціонування і розвитку системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним **номером 112**, управління нею в режимі повсякденного функціонування, здійснення обробки геномної інформації людини та забезпечення функціонування електронного реєстру геномної інформації людини. Визначено інформаційно-комунікаційну систему 112 та електронний реєстр геномної інформації людини як функціональні підсистеми єдиної інформаційної системи МВС.

Бережіть себе та своє здоров'я!

*Підготувала завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників
Валентина ПОДГОРЕЦЬ, тел.0676544235*